

**PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
W BIAŁYMSTOKU**

Egz. Nr 1

**PROTOKÓŁ KONTROLI KOMPLEKSOWEJ
POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE
W SOKÓLCE**

Białystok – kwiecień – 2011r.

PROTOKÓŁ

z kontroli kompleksowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

w Sokółce, ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 8

Starostą Powiatu Sokólskiego jest Pan Franciszek Budrowski.

Obowiązki Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie od dnia 1 lipca 1999r. pełni Pan Wojciech Obiała. *[Akta kontroli str. 26]*

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce jest jednostką budżetową Powiatu Sokólskiego, utworzoną na podstawie Uchwały Nr V/13/98 Rady Powiatu w Sokółce z dnia 30 grudnia 1998r. Zmian powyższej Uchwały dokonano Uchwałą Nr XV/79/2000 Rady Powiatu Sokólskiego z dnia 15 lutego 2000r. *[Akta kontroli str. 21-24]*

Kontrolę przeprowadzili:

1. Katarzyna Kuprianowicz – Spirydonow – starszy inspektor – kierownik zespołu inspektorów,
  2. Katarzyna Liedke – Charkiewicz – inspektor wojewódzki,
  3. Małgorzata Osipowicz – inspektor wojewódzki,
- pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku, na podstawie upoważnienia do kontroli nr 1/2011 z dnia 17.03.2011r. (PS.V.431.6.2.2011.KK) wydanego w imieniu Wojewody Podlaskiego przez Pana Andrzeja Kozłowskiego – Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku.

Kontrolę przeprowadzono w dniach 18, 21 i 23 marca 2011 roku.

Kontrolujące wpisały się do książki kontroli pod poz. 19.

Wyjaśnień w trakcie kontroli udzielali:

1. Pan Wojciech Obiała – p.o. Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce,
2. Pani Marietta Daszuta – starszy specjalista pracy socjalnej.

Temat kontroli:

Realizacja zadań własnych oraz zadań zleconych przez administrację rządową z zakresu pomocy społecznej.

Cel kontroli:

Ocena realizacji zadań własnych powiatu oraz zadań z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r., Nr 175, poz.1362 ze zm.).

Rodzaj kontroli:

Kontrola kompleksowa.

Przedmiotowy zakres kontroli:

Kontrolą objęto okres od 1 marca 2010r. do dnia kontroli i skontrolowano następujące zagadnienia:

1. Warunki lokalowe Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.
2. Kwalifikacje osób zatrudnionych w Centrum, wynikające z ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r., Nr 175, poz. 1362 ze zm.) oraz upoważnienia do wydawania decyzji administracyjnych
3. Zadania realizowane przez Centrum.

4. Realizacja zadań własnych powiatu – art. 19 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r., Nr 175, poz. 1362 ze zm.).
5. Realizacja zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat – art. 20 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009, Nr 175, poz. 1362 ze zm.)
6. Realizacja wybranych zadań wynikających z art. 112 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009, Nr 175, poz. 1362 ze zm.)

Ustalenia kontroli

I. Warunki lokalowe Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce ma swoją siedzibę w budynku Starostwa Powiatowego przy ulicy Marszałka Józefa Piłsudskiego 8. Wejście do budynku jest odpowiednio dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. Centrum korzysta z trzech pomieszczeń – pierwszy zajmuje p.o. Dyrektora, drugi dwóch pracowników socjalnych, starszy inspektor oraz koordynator, trzeci – starszy specjalista pracy socjalnej oraz główna księgowa. Takie warunki organizacyjne mogą stanowić ograniczenie poszanowania dóbr osobistych w trakcie przeprowadzania rozmów z osobami zgłaszającymi się do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

Centrum jest wyposażone w niezbędne sprzęty i urządzenia biurowe.

II. Zasoby kadrowe Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

W okresie objętym kontrolą w Centrum byli zatrudnieni:

- p.o. dyrektora,
- główny księgowy,
- starszy specjalista pracy socjalnej,
- starszy inspektor,
- pracownik socjalny,
- koordynator,
- pracownik socjalny do spraw osób niepełnosprawnych.

W trakcie kontroli sprawdzono akta p. o. Dyrektora i starszego specjalisty pracy socjalnej realizującego zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej.

Z przeanalizowanych akt wynika, że pełniący obowiązki Dyrektora nie posiada kwalifikacji określonych art. 6 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2008r., Nr 223 poz. 1458 ze zm.), zgodnie z którym pracownikiem samorządowym zatrudnionym na podstawie umowy o pracę na kierowniczym stanowisku urzędniczym może być osoba, która posiada wykształcenie wyższe pierwszego lub drugiego stopnia w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym. *[Akta kontroli str. 29-32]*

P. o. Dyrektora posiada upoważnienie Starosty Sokólskiego z dnia 10 marca 2011r., znak Or.077.10.2011, do załatwiania w jego imieniu indywidualnych spraw z zakresu pomocy społecznej, a w szczególności do wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych, postanowień i zaświadczeń.

Zatrudniony przy realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej starszy specjalista pracy socjalnej posiada wymagane kwalifikacje niezbędne do wykonywania pracy na tym stanowisku. *[Akta kontroli str. 29-32]*

Posiada on legitymację pracownika socjalnego, wydaną wg wzoru stanowiącego załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 stycznia 2011r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. Nr 27, poz. 138) oraz otrzymuje co miesiąc dodatek do wynagrodzenia w wysokości 250 zł.

Ustawa o pomocy społecznej nie określa standardów zatrudnienia w powiatowych centrach pomocy rodzinie, należy jednak zauważyć, że nie jest możliwe prawidłowe realizowanie zadań w niej określonych przy obecnym stanie zatrudnienia – realizacją ww. zadań zajmuje się jedynie starszy specjalista pracy socjalnej.

III. Zadania realizowane przez Centrum

Uchwałą Nr XL/321/2006 Rady Powiatu Sokólskiego dnia 30 czerwca 2006r. nadano statut Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie. Zgodnie z nim Centrum realizuje zadania określone w ustawie z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej oraz ustawie z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2010r. Nr 214, poz. 1407 ze zm.). [Akta kontroli str. 33-38]

Uchwałą Nr 122/08 Zarządu Powiatu Sokólskiego z dnia 14 marca 2008r. uchwalono Regulamin Organizacyjny Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce. Zmian w powyższym Regulaminie dokonano Uchwałą Nr 224/09 Zarządu Powiatu Sokólskiego z dnia 15 czerwca 2009r. [Akta kontroli str. 39-48]

W trakcie kontroli stwierdzono, iż przesyłki przekazywane drogą pocztową lub podania przynoszone przez interesantów rejestrowano w rejestrze kancelaryjnym, znakowano pieczęcią wpływu określającą datę otrzymania. Prowadzono także ewidencję wyjść w godzinach służbowych.

IV. Realizacja zadań własnych powiatu wynikających z art. 19 ustawy o pomocy społecznej

1) opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych

Uchwałą Nr XL/318/06 Rady Powiatu Sokólskiego z dnia 30 czerwca 2006r. przyjęto Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Sokólskim na lata 2006 – 2013.

Misją Powiatu Sokólskiego, określoną w Strategii, jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu grup i jednostek. Celem strategicznym w obszarze pomocy społecznej jest stworzenie warunków osobom i rodzinom do przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie przezwyciężyć samodzielnie. Z założonego w Strategii celu strategicznego wynikają cele operacyjne, każdy z nich zawiera kierunki działania oraz poszczególne zadania, które będą realizowane, a także przewidywane efekty tych działań. W Strategii określono też partnerów odpowiedzialnych za jej realizację oraz wskazano źródła finansowania zadań, jednak bez określenia wysokości środków, nie zawarto także harmonogramu jej realizacji w czasie. [Akta kontroli str. 49-112]

2) prowadzenie specjalistycznego poradnictwa

Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa zostało uwzględnione w regulaminie organizacyjnym Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce.

W toku kontroli stwierdzono, że PCPR nie prowadzi specjalistycznego poradnictwa, co nie jest zgodne z art. 19 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej. [Akta kontroli str. 441-466]

3) organizowanie opieki w rodzinach zastępczych

Prowadzeniem spraw z zakresu udzielania pomocy i wsparcia rodzinom zastępczym zajmował się starszy pracownik socjalny. Do zakresu czynności pracownika należało m.in.:

organizowanie opieki w rodzinach zastępczych, poradnictwo, przeprowadzanie wywiadów środowiskowych, współpraca z sądem rodzinnym, szkołami, placówkami opiekuńczo – wychowawczymi, instytucjami pomocy społecznej, Policją, rodzicami biologicznymi oraz prowadzenie postępowania administracyjnego w sprawach udzielania pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom zastępczym. Ustalono, iż nie w każdym przypadku wywiad środowiskowy w objętych opieką rodzinach wykonywany był co najmniej raz na pół roku. Powodowane to było trudnościami uzyskaniem środka transportu w celu dojechania do rodzin mieszkających poza Sokółką oraz faktem, iż wszelkie formy pomocy rodzinom zastępczym udzielane są na podstawie wywiadów środowiskowych wykonywanych przez jednego pracownika.

W dniu kontroli na terenie powiatu sokólskiego funkcjonowało 47 rodzin zastępczych, w których przebywało 59 dzieci [Akta kontroli str. 441-466], w tym:

- w 44 rodzinach zastępczych spokrewnionych - 54 dzieci,
- w 3 rodzinach zastępczych niespokrewnionych - 5 dzieci.

W roku 2010 w rodzinach zastępczych umieszczono 17 dzieci, natomiast w roku 2011- do dnia kontroli – 1 dziecko. [Akta kontroli str. 441-446]

Umieszczanie dzieci w rodzinach następowało na podstawie postanowień sądu.

Nie zawierano umów o pełnienie funkcji zawodowej niespokrewnionej z dzieckiem. [Akta kontroli str. 441-446]

Dwie funkcjonujące na terenie powiatu rodziny zastępcze niespokrewnione z dzieckiem, w których przebywa aktualnie 2 dzieci nie zostały przeszkolone odpowiednim programem, co jest niezgodne z art. 77 ust. 1,3 ustawy o pomocy społecznej.

PCPR nie przeprowadzał szkoleń niespokrewnionych rodzin zastępczych, nie zlecał tego zadania ośrodkowi adopcyjno – opiekuńczemu lub innym podmiotom, co jest niezgodne z art. 77 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

1 rodzina zastępcza została przeszkolona programem „Dziecko Czeki” (program zatwierdzony przez MPiPS, decyzja z dnia 09.09.2002r.) w Archidiecezjalnym Ośrodku Adopcyjno – Opiekuńczym w Łodzi.

Rodziny spokrewnione szkolone były przez starszego specjalistę pracy socjalnej wg indywidualnego planu szkolenia. Realizowany według planu program szkoleń jest uzupełniany zgodnie z bieżącymi potrzebami rodzin. [Akta kontroli str. 441-446, 209-214]

Rodzinom zastępczym udzielano pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dzieci.

Dokonano kontroli losowo wybranych akt, w tym decyzji rozstrzygających postępowania administracyjne w zakresie przyznawania świadczeń na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dzieci. [Akta kontroli str. 403-432]

rodziny zastępcze spokrewnione i niespokrewnione częściowe pokrycie kosztów utrzymania dzieci:

1. PCPR 8271/16/10 z dnia 30.03.2010r. – decyzja zmieniająca decyzję nr PCPR 8271/60/09 z dnia 05.08.2010r. przyznającą pomoc pieniężną na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka
2. PCPR 8271/4/11 z dnia 05.03.2011r. - decyzja zmieniająca decyzję nr PCPR 8271/67/09 z dnia 09.10.2009r. przyznającą pomoc pieniężną na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka
3. PCPR 8271/31/10 z dnia 14.05.2010r. – decyzja zmieniająca decyzję nr 65/09 z dnia 07.09.2009r. przyznającą pomoc pieniężną na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka
4. PCPR 8271/21/10 z dnia 15.04.2010r. – decyzja zmieniająca decyzję nr PCPR 8271/35/09 z dn. 22.04.2009r. przyznającą pomoc pieniężną na częściowe pokrycie

kosztów utrzymania dziecka

5. PCPR 8271/52/10 z dnia 07.10.2010r. - decyzja przyznająca pomoc pieniężną na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka
6. PCPR 8271/55/10 z dnia 28.10.2010r. - decyzja dotycząca zwrotu nienależnie pobranego świadczenia
7. PCPR 8271/56/10 z dnia 28.10.2010r. - decyzja przyznająca pomoc pieniężną na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka.
8. PCPR 8271/9/10 z dnia 11.02.2010r. - decyzja uchylająca decyzję nr PCPR 8271/44/05 z dnia 02.12.2005r. przyznającą pomoc pieniężną na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka
9. PCPR 8271/40/10 z dnia 04.08.2010r. - decyzja przyznająca pomoc pieniężną na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka
10. PCPR 8271/19/10 z dnia 02.04.2010r. - decyzja zmieniająca decyzję przyznającą pomoc pieniężną na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka
11. PCPR 8271/22/10 z dnia 15.04.2010 - decyzja zmieniająca decyzję przyznającą pomoc pieniężną na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka
12. PCPR 8271/51/10 z dnia 07.10.2010 - decyzja przyznająca pomoc pieniężną na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka
13. PCPR 8271/25/10 z dnia 21.04.2010 - decyzja przyznająca pomoc pieniężną na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka
14. PCPR 8271/11/10 z dnia 28.04.2010 - decyzja zmieniająca decyzję przyznającą pomoc pieniężną na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka
15. PCPR 8271/39/10 z dnia 11.03.2010 - decyzja przyznająca pomoc pieniężną na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka

Z analizy wybranych akt wynika, że zawierają one postanowienia sądu oraz korespondencję z sądami, wywiady środowiskowe, dokumenty potwierdzające sytuację dochodową, decyzje przyznające poszczególne rodzaje świadczeń, wnioski o przyznanie pomocy pieniężnej, inne dokumenty związane z dzieckiem i rodziną.

Wysokość przyznawanej pomocy na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej była określana prawidłowo i przyznawana na podstawie decyzji – odrębnie dla każdego dziecka umieszczonego w danej rodzinie. Wszystkie decyzje zawierały poświadczenie odbioru przez osoby zainteresowane. Zmiany wysokości przyznawanych świadczeń z powodu np. zmiany dochodu dziecka, dokonywane były za pomocą decyzji zmieniających. Decyzje podejmowano zgodnie z terminem określonym w art. 35 kpa, zawierały elementy określone w art. 107 § 1 kpa.

- w decyzjach przytoczono kwotę 1647 zł, jako wysokość kwoty podstawy ustalenia wysokości pomocy pieniężnej powołując się na art. 78 ust 2 ustawy o pomocy społecznej. Kwota w powyższej wysokości ustalona jest w § 1 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29.07.2009r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. Nr 127, poz. 1055).
- w większości decyzji błędnie wpisano: ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2005r. – powinno być ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r.
- w 1 decyzji błędnie określono publikator ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. jako Dz. U. z 2008r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm. – powinno być Dz.U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.,
- w przypadku 1 decyzji zmieniającej brak powołania się na art. 106 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej regulujący wydanie decyzji zmieniającej.
- w przypadku 1 decyzji powołano się na art. 78 ust. 7, zgodnie z którym rodzinie przysługuje dodatek z tytułu sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem i jego

wychowania a w omawianym przypadku dodatek taki rodzinie nie przysługiwał i nie został także doliczony do przyznanego świadczenia.

- w przypadku 1 decyzji powołano się na art. 78 ust. 4 pkt. 4 dotyczący przyznania świadczenia rodzinie w przypadku dziecka umieszczonego w niej na podstawie przepisów ustawy z dnia 26.10.1982 o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz.U. z 2010r. Nr 33, poz. 178) – decyzja zaś dotyczyła niepełnosprawnego dziecka, które ukończyło 7 r.ż. – art. 78 ust. 4 pkt. 3 ustawy o pomocy społecznej.

PCPR w okresie objętym kontrolą wszczął postępowanie w sprawie odpłatności rodziców biologicznych w 3 sprawach. Kierownik PCPR, działając na podstawie art. 79 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej oraz Uchwały Rady Powiatu Sokólskiego Nr XXVII/189/05 z dnia 30 marca 2005r. podejmował decyzje zwalniające z odpłatności za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych ze względu na trudną sytuację materialną i życiową rodziców biologicznych.

PCPR wydał 3 decyzje w sprawie całkowitego zwolnienia z opłat za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej po udokumentowaniu wywiadem środowiskowym trudnej sytuacji materialno - bytowej rodziny:

1. decyzja PCPR 8272R/1/10 z dnia 09.04.2010r.,
2. decyzja PCPR 8272R/1/2011 z dnia 04.02.2011r.,
3. decyzja PCPR 8272R/2/2010 z dnia 28.06.2010r. *[Akta kontroli str. 367-372]*

Stwierdzono, że w zakresie udzielania pomocy rodzinom zastępczym oraz ustalania odpłatności rodziców za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych wywiady środowiskowe przeprowadzano w terminach określonych w § 2 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 kwietnia 2005 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. Nr 77, poz. 672, ze zm.). Sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową wnioskodawcy ustalano na podstawie § 7 ust. 1 ww. rozporządzenia.

Decyzje podejmowano zgodnie z terminem określonym w art. 35 kpa., zawierają wszelkie niezbędne elementy określone w art. 107 § 1 kpa. Uchybień w powyższym zakresie nie stwierdzono.

4) zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców

Powiat Sokólski nie prowadzi ośrodków adopcyjno – opiekuńczych, placówek opiekuńczo – wychowawczych oraz placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym.

Na terenie powiatu funkcjonuje placówka resocjalizacyjna - Salezjański Ośrodek Wychowawczy, przeznaczona dla 150 wychowanków z województwa podlaskiego oraz całego kraju. Dzieciom pozbawionym całkowicie lub częściowo opieki rodziców powiat poszukuje miejsc w placówkach opiekuńczo – wychowawczych typu interwencyjnego, rodzinnego bądź socjalizacyjnego, w powiatach prowadzących placówki właściwego typu, zgodnie z orzeczeniem sądu.

Z ustaleń wynika, że na umieszczenie w placówkach opiekuńczo - wychowawczych oczekuje 11 dzieci, w tym 4 na placówkę typu interwencyjnego i 7 na placówkę typu socjalizacyjnego. 5 z tych dzieci oczekuje na umieszczenie w placówce od 2009r.

Powiatowe Centrum od lat nie podejmuje działań zmierzających do powstania w powiecie placówki opiekuńczo – wychowawczej.

Ustalono również, że powiat nie opracował programu pomocy dziecku i rodzinie. [Akta kontroli str. 441-466]

5) pokrywanie kosztów utrzymania dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i w rodzinach zastępczych, również na terenie innego powiatu

W okresie objętym kontrolą Powiatowe Centrum Pomocy Społecznej w Sokółce realizowało 4 porozumienia w sprawie umieszczenia dzieci pochodzących z powiatu sokólskiego na terenie innych powiatów w rodzinach zastępczych i ponoszenia kosztów ich utrzymania:

- Powiat Augustowski – 1 dziecko
- Powiat Białostocki – 1 dziecko
- Powiat Krasnostawski – 1 dziecko
- Miasto Białystok – 4 dzieci

W okresie objętym kontrolą w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów przebywało 7 dzieci, a całkowity koszt ich utrzymania wyniósł: 68 883,12 zł.

W okresie objętym kontrolą Powiatowe Centrum realizowało 18 porozumień zawartych z 4 powiatami (z Miastem Białystok, Powiatem Białostockim, Powiatem Zambrowskim, Powiatem Brodnickim) dotyczących ponoszenia kosztów na utrzymanie dzieci pochodzących z powiatu sokólskiego umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych funkcjonujących na terenie innych powiatów.

W placówkach opiekuńczo – wychowawczych w okresie objętym kontrolą przebywało **48 wychowanków**, a koszt ich utrzymania wyniósł **1 450 481,46zł**. [Akta kontroli str. 441-466]

Jednocześnie należy zauważyć, biorąc pod uwagę fakt przebywania tak dużej liczby dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie innych powiatów oraz ponoszenie wysokich kosztów utrzymania tych dzieci w placówkach, że Powiatowe Centrum od lat nie podejmuje działań zmierzających do powstania w powiecie placówki opiekuńczo – wychowawczej.

Jak wynika z ustaleń kontroli Porozumienie NR 1/P/2010 z dnia 25.03.2010r. zawarte pomiędzy Powiatem Białostockim a Powiatem Sokólskim w sprawie umieszczenia dzieci pochodzących z terenu Powiatu Sokólskiego w placówkach opiekuńczo – wychowawczych funkcjonujących na terenie Powiatu Białostockiego i wysokości wydatków na ich utrzymanie w 2010r., zgodnie z § 6 obowiązywało nie dłużej niż do 31 grudnia 2010r.

Podczas kontroli ustalono, że w placówkach funkcjonujących na terenie Powiatu Białostockiego, tj. w Domu Dziecka w Supraślu, Domu Dziecka w Krasnem, Pogotowiu Opiekuńczym „Opoka” w Wasilkowie, przebywają dzieci których pobyt nie został uregulowany stosownym porozumieniem.

W porozumieniach zawartych z Miastem Białystok w 2010r., jak i 2011r. w sprawie umieszczenia dzieci pochodzących z terenu Powiatu Sokólskiego w całodobowych placówkach opiekuńczo – wychowawczych funkcjonujących na terenie Miasta Białegostoku oraz wysokości wydatków na ich utrzymanie, w § 5 ust. 6 określono sposób postępowania w sytuacji niedokonywania wpłat środków finansowych przez powiat pochodzenia dziecka, tj. wykreślenie dziecka z ewidencji placówki i przekazania go pod opiekę powiatu pochodzenia. Podobny zapis znajduje się w porozumieniach zawartych w 2010r z Powiatem Zambrowskim w sprawie umieszczania dziecka w placówce opiekuńczo - wychowawczej i wysokości wydatków na jego utrzymanie oraz sposobie i terminie ich przekazania, tj. § 6 określono sposób postępowania w sytuacji niedokonywania wpłat środków finansowych przez powiat pochodzenia dziecka, tj. wykreślenie dziecka z ewidencji placówki i przekazania go pod opiekę powiatu pochodzenia. [Akta kontroli str. 215-286]

Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej oraz rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19.10.2007r. w sprawie placówek opiekuńczo –

wychowawczych (Dz. U. 2007r. Nr 201, poz. 1455) nie przewiduje w takim przypadku możliwości wykreślenia dziecka z ewidencji placówki i przekazania go pod opiekę powiatu pochodzenia. Powiat pochodzenia dziecka jest zobowiązany ustawą o pomocy społecznej do zapewnienia opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców

- 6) przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym placówki opiekuńczo – wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, rodziny zastępcze oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze**

W okresie objętym kontrolą PCPR w Sokółce przyznawał pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom pełnoletnim opuszczającym rodziny zastępcze, placówki opiekuńczo – wychowawcze i zakład poprawczy. W 2010 r. 44 wychowankom rodzin zastępczych oraz opuszczającym placówki opiekuńczo – wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, zakłady poprawcze (33 i 11), w 2011 r. 25 wychowankom rodzin zastępczych oraz opuszczającym placówki (21 i 4). Pomocy pieniężnej na usamodzielnienie udzielono:

w 2010 r. 10 wychowankom rodzin zastępczych i placówek (4 i 6),
w 2011 r. 3 wychowankom rodzin zastępczych.

W sposób losowy dokonano kontroli akt spraw, w tym decyzji administracyjnych: wychowankowie rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo -wychowawczych:

- na kontynuowanie nauki [Akta kontroli str. 373-402]

1. PCPR 8274/PI/5/10 z 08.03.2010r.
  2. PCPR 8274/34/10 z 17.05.2010r.
  3. PCPR 8274/ 69/10 z 18.11.2010r.
  4. PCPR 8274/50/10 z 27.09.2010r.
  5. PCPR 8274/2/11 z 10.02.2011r.
  6. PCPR 8274/PI/2/11 z 16.02.2011r.
  7. PCPR 8274/PI/18/10 z 04.10.2010r.
  8. PCPR 8274 PI/22/10 z 23.11.2010r.
  9. PCPR 8274/69/10 z 23.11.2010r.
  10. PCPR 8274/13/10 z 08.03.2010r.
  11. PCPR 8274/17/11 z 04.03.2011r.
  12. PCPR 8274/19/11 z 07.03.2011r.
  13. PCPR 8274/15/11 z 04.03.2011r.
  14. PCPR 8274/PI/4/11 z 21.02.2011r.
  15. PCPR 8274/06/10 z 16.02.2010r.
- w decyzjach przytoczono kwotę 1647 zł, jako wysokość kwoty podstawy ustalenia wysokości pomocy pieniężnej powołując się na art. 78 ust 2 ustawy o pomocy społecznej. Kwota w powyższej wysokości ustalona jest w § 1 pkt. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29.07.2009r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. Nr 127, poz. 1055).

- **rzeczowa na zagospodarowanie w formie rzeczowej** [Akta kontroli str. 287-320]
  1. PCPR 8274PI/3/11 z 16.02.2011r.
  2. PCPR 8274PI/26/10 z 22.12.2010r.
  3. PCPR 8274/33/10 z 14.05.2010r.
  4. PCPR 8274PI/24/10 z 08.06.2010r.
  5. PCPR 8274PI/31/10 z 31.12.2010r. – decyzja zmieniająca
  6. PCPR 8274PI/23/10 z 08.12.2010r.
  7. PCPR 8274PI/32/10 z 31.12.2010r. – decyzja zmieniająca
  8. PCPR 8274/62/10 z 25.10.2010r.
  9. PCPR 8274/63/10 z 27.10.2010r. – decyzja zmieniająca
  10. PCPR 8274PI/29/10 z 29.12.2010r.
  11. PCPR 8274PI/30/10 z 30.12.2010r. – decyzja zmieniająca
  12. PCPR 8274PI/15/10 z 13.09.2010r.
  13. PCPR 8274PI/21/10 z 03.11.2010r.
  14. PCPR 8274/32/10 z 12.05.2010r.
  15. PCPR 8274/42/10 z 07.08.2010r.
- w decyzjach przytoczono kwotę 1647 zł, jako wysokość kwoty podstawy ustalenia wysokości pomocy pieniężnej powołując się na art. 78 ust 2 ustawy o pomocy społecznej. Kwota w powyższej wysokości ustalona jest w § 1 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29.07.2009r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. Nr 127, poz. 1055)
- w decyzjach błędnie wpisano: ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2005r. – powinno być ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r.
- Przy wydawaniu decyzji przyznających świadczenie w podstawie prawnej wpisano art. 88 pkt 5 ustawy o pomocy społecznej zamiast: art. 88 ust. 1 pkt 5 ustawy o pomocy społecznej.
- **na usamodzielnienie** [Akta kontroli str. 321-344]
  1. PCPR 8274PL/9/10 z 08.06.2010r.
  2. PCPR 8274/13/11 z 22.02.2011r.
  3. PCPR 8274/3/11 z 14.02.2011r.
  4. PCPR 8274/23/11 z 09.03.2011r.
  5. PCPR 8274PL/19/10 z 19.10.2010r.
  6. PCPR 8274PL/25/10 z 17.12.2010r.
  7. PCPR 8274PL/11/10 z 23.08.2010r.
  8. PCPR 8274PL/28/10 z 28.12.2010r.
  9. PCPR 8274PL/13/10 z 07.09.2010r.
  10. PCPR 8274/71/10 z 20.12.2010r.
  11. PCPR 8274/37/10 z 01.06.2010r.
  12. PCPR 8274/72/10 z 22.12.2010r.
- w uzasadnieniu decyzji przytoczono kwotę 1647 zł jako wysokość kwoty podstawy ustalenia wysokości pomocy pieniężnej powołując się na art. 78 ust 2 ustawy o pomocy społecznej. Kwota w powyższej wysokości ustalona jest w § 1 pkt. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29.07.2009r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. Nr 127, poz. 1055)
- w decyzjach przyznających świadczenie powoływano się na art. 106 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej mający zastosowanie przy wydawaniu decyzji zmieniających
- w decyzjach błędnie wpisano: ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2005r. – powinno być ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r.

- na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z przyjęciem dzieci [Akta kontroli str. 345-366]

1. PCPR 8271/45/10 z dnia 23.08.2010r.
  2. PCPR 8271/54/10 z dnia 25.10.2010r.
  3. PCPR 8271/06/10 z dnia 21.01.2010r.
  4. PCPR 8271/01/11 z dnia 31.01.2011r.
  5. PCPR 8271/5/10 z dnia 25.10.2010r.
  6. PCPR 8271/32/10 z dnia 14.05.2010r.
  7. PCPR 8271/24/10 z dnia 19.04.2010r.
  8. PCPR 8271/57/10 z dnia 23.11.2010r.
  9. PCPR 8271/43/10 z dnia 23.08.2010r.
  10. PCPR 8271/63/10 z dnia 30.03.2010r.
  11. PCPR 8271/36/10 z dnia 23.06.2010r.
- w decyzjach przytoczono kwotę 1647 zł, jako wysokość kwoty podstawy ustalenia wysokości pomocy pieniężnej powołując się na art. 78 ust 2 ustawy o pomocy społecznej. Kwota w powyższej wysokości ustalona jest w § 1 pkt. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29.07.2009r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. Nr 127, poz. 1055
- w decyzjach błędnie wpisano: ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2005r. – powinno być ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r

W aktach spraw dotyczących udzielenia pomocy zgodnie z kryteriami określonymi w art. 88 – 90 ustawy o pomocy społecznej znajdują się dokumenty wymagane ww. ustawą oraz § 7 ust. 1 rozporządzenia Ministra Polityki społecznej z dnia 23 grudnia 2004r. w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie (Dz. U. z 2005r. Nr 6, poz. 45, ze zm.).

Stwierdzono, że wywiady środowiskowe przeprowadzono w terminach określonych w § 2 ww. rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 kwietnia 2005r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. Nr 77, poz. 672, ze zm.).

Decyzje podejmowano zgodnie z terminem określonym w art. 35 kpa, zawierają wszelkie niezbędne elementy określone w art. 107 § 1 kpa.

- 7) **pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo - wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, rodziny zastępcze oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno –wychowawcze lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się**

Centrum organizuje ww. pomoc poprzez: pracę socjalną, przeprowadzanie wywiadów środowiskowych, udzielanie pomocy na zagospodarowanie w formie rzeczowej. W ramach pracy socjalnej udzielana jest pomoc w składaniu wniosków o mieszkania do władz gminnych, o stypendia do władz uczelni, o należne świadczenia do organów rentowych. Główne problemy osób opuszczających rodziny zastępcze i placówki to brak mieszkań, brak stałej pracy, w przypadku osób opuszczających placówki również brak wsparcia rodziny. W większości przypadków rodziny zastępcze wspierają swoich wychowanków do czasu całkowitego usamodzielnienia ekonomicznego, szczególnie poprzez zapewnianie mieszkania. [Akta kontroli str.441-466]

8) pomoc osobom mającym trudności integracji ze środowiskiem, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce nie realizuje tego zadania ze względu na brak zgłaszanych potrzeb w tym zakresie. [Akta kontroli str. 441-466]

9) prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób

Na terenie powiatu sokólskiego nie funkcjonują domy pomocy społecznej. Z wyjaśnień uzyskanych podczas kontroli wynika, że brak jest informacji z gmin o potrzebie prowadzenia domu pomocy społecznej. [Akta kontroli str. 441-466]

10) prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Zgodnie z § 3 ust 1 pkt 14 Regulaminu Organizacyjnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce do zadań Centrum należy prowadzenie mieszkań chronionych i powiatowych ośrodków wsparcia. W trakcie kontroli ustalono, że Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce nie prowadzi mieszkań chronionych.

PCPR nie prowadzi też ww. ośrodków wsparcia. [Akta kontroli str. 441-466]

11) prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej

Ustalono, że PCPR w Sokółce nie prowadzi ośrodka interwencji kryzysowej, zgodnie z § 3 ust 1 pkt 15 Regulaminu Organizacyjnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce, z powodu braku środków finansowych.

W 2010r. Powiat nie umieścił też żadnej osoby ośrodkach interwencji kryzysowej funkcjonujących na terenie innych powiatów, z uwagi na brak zgłaszanych potrzeb. [Akta kontroli str. 441-466]

12) udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce udziela informacji o prawach i uprawnieniach na każdym etapie współpracy z osobą zainteresowaną, zarówno w formie ustnej, jak też pisemnej na wniosek interesanta. Informacje udzielane są w zakresie: praw i uprawnień osób niepełnosprawnych, zasad udzielania świadczeń z pomocy społecznej, ubezpieczeń społecznych, praw rodzinnego i prawa pracy. W sprawach bardziej skomplikowanych wskazywany jest organ właściwy do załatwienia sprawy.

Informacji w ww. zakresie udzielają doświadczeni pracownicy Centrum, posiadający wykształcenie wyższe. [Akta kontroli str. 441-466]

13) szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu

Z ustaleń kontroli wynika, że Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce nie prowadzi, zgodnie z art. 19 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, szkoleń kadr pomocy społecznej z terenu powiatu, z powodu braku zgłaszanych potrzeb w tym zakresie. [Akta kontroli str. 441-466]

Handwritten signature/initials in the bottom left corner.

Handwritten mark/initials in the bottom right corner.

14) doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu

Ustalono, że PCPR w Sokółce nie prowadzi doradztwa metodycznego dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu, zgodnie z § 3 ust 1 pkt 18 Regulaminu Organizacyjnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce. Z wyjaśnień wynika, że nie zgłaszano zapotrzebowania na doradztwo z ośrodków pomocy społecznej terenu Powiatu Sokólskiego. [Akta kontroli str. 441-466]

15) podejmowanie innych działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych

W 2010r. Centrum realizowało projekt systemowy „Start w nowe możliwości”, realizowany w ramach poddziałania 7.1.2 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez powiatowe centra pomocy rodzinie Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Głównym celem projektu, skierowanego do osób niepełnosprawnych i usamodzielnianych wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo – wychowawczych, było rozwijanie aktywnych form integracji społecznej i zawodowej oraz umożliwienie dostępu do nich osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym. W 2011r. przewidziano kolejną edycję projektu – rekrutacja uczestników trwa do 31 marca 2011r.

Uchwałą Nr XXXVII/293/06 Rady Powiatu Sokólskiego z dnia 31 marca 2006r. przyjęto Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych w Powiecie Sokólskim na lata 2006 – 2015. Jego głównym celem jest poprawa sytuacji osób niepełnosprawnych, poprzez zapewnienie im odpowiednich warunków do samodzielnego, pełnego i czynnego uczestnictwa w życiu społecznym oraz podejmowanie działań służących zapobieganiu niepełnosprawności.

Centrum realizowało także „Program wyrównywania różnic między regionami II”, finansowany ze środków będących w dyspozycji Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, służący wyrównywaniu szans osób niepełnosprawnych, zamieszkujących regiony słabo rozwinięte gospodarczo i społecznie w dostępie do rehabilitacji zawodowej i społecznej. [Akta kontroli str. 441-466]

16) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu informatycznego

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce posiada zainstalowane oprogramowanie wspomagające wykonywanie zadań pomocy społecznej Firmy Sygnity S.A. „POMOST”. Centrum sporządza wymagane sprawozdania i przesyła je Wojewodzie Podlaskiemu również w formie elektronicznej przy pomocy modułu gSAC w wymaganych terminach.

W Statystycznej Aplikacji Centralnej (w okresie objętym kontrolą) PCPR w Sokółce znajdują się wymagane sprawozdania i meldunki oraz komplet Zbiorów Centralnych.

17) sporządzanie bilansu potrzeb powiatu w zakresie pomocy społecznej

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce przekazało do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego bilans potrzeb w zakresie pomocy społecznej na rok 2010 – dnia 18.01.2010r, zaś na rok 2011 – dnia 14.01.2011r.

Wyżej wymienione bilanse zawierają potrzeby w zakresie realizowanych przez Centrum zadań, wynikających z zadań powiatu określonych ustawą o pomocy społecznej oraz środki, które zaplanowano na realizację potrzeb. Przedstawione potrzeby w zakresie realizacji zadań własnych dotyczą następujących form pomocy:

- organizowanie opieki w rodzinach zastępczych, udzielanie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci
- pokrywanie kosztów utrzymania dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych i rodzinach zastępczych, również na terenie innego powiatu,
- pomoc pieniężna na usamodzielnienie oraz kontynuowanie nauki osobom opuszczającym placówki opiekuńczo – wychowawcze, rodziny zastępcze, zakłady poprawcze oraz specjalne ośrodki szkolno – wychowawcze lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze,
- pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo – wychowawcze, rodziny zastępcze, zakłady poprawcze oraz specjalne ośrodki szkolno – wychowawcze lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze
- udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach.

Ponadto w bilansach zawarto także potrzeby szkoleniowe pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce. [Akta kontroli str. 177-200]

18) utworzenie i utrzymywanie powiatowego centrum pomocy rodzinie, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników

Rada Powiatu Sokólskiego podjęła uchwałę Nr XXIX/261/09 z dnia 22 grudnia 2009r. w sprawie uchwalenia budżetu Powiatu Sokólskiego na rok 2010. Zmiany budżetu Powiatu Sokólskiego na rok 2010 dokonywane były na mocy następujących Uchwał Rady Powiatu Sokólskiego: Nr XXXI/274/10 z dnia 26 marca 2010r., Nr XXXII/287/10 z dnia 17 czerwca 2010r., Nr XXXIV/305/10 z dnia 15 października 2010r. oraz Nr III/21/10 z dnia 30 grudnia 2010r.

Budżet Powiatu Sokólskiego na rok 2011 został przyjęty Uchwałą Nr IV/30/2011 Rady Powiatu Sokólskiego z dnia 11 lutego 2011r.

Wyżej wymienione uchwały zawierają wysokość środków zaplanowanych na działalność Centrum w 2010r. i 2011r., w tym na wynagrodzenia zatrudnionych pracowników. [Akta kontroli str. 113-146]

V. Realizacja zadań z zakresu administracji rządowej wynikających z art. 20 ustawy z dnia 12.03.2004r. o pomocy społecznej

1) pomoc uchodźcom w zakresie indywidualnego programu integracji oraz opłacanie za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce nie realizuje tych zadań z powodu braku zgłaszanych potrzeb w powyższym zakresie. [Akta kontroli str. 441-466]

2) prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Powiat sokólski nie prowadzi ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi zapewniających oparcie społeczne osobom doświadczającym, wynikających ze stanu zdrowia, trudności w codziennym funkcjonowaniu, wymagającym pomocy w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych.

Niezdolne do pracy osoby z zaburzeniami psychicznymi mają możliwość uczestniczenia w rehabilitacji społecznej i zawodowej prowadzonej w funkcjonujących w Sokółce i Dąbrowie Białostockiej Warsztatach Terapii Zajęciowej, dysponujących 70 miejscami. *[Akta kontroli str. 441-466]*

3) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia

Centrum realizuje Krajowy Program Zapobiegania Niedostosowaniu Społecznemu i Przystępczości wśród Dzieci i Młodzieży, w ramach którego współpracuje z Wydziałem Oświaty, Kultury i Sportu Starostwa Powiatowego w Sokółce, Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej w Sokółce i ośrodkami pomocy społecznej w terenie powiatu. Informacje o realizacji Programu są przysyłane raz na kwartał do wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego. *[Akta kontroli str. 441-466]*

4) udzielanie pomocy w zakresie interwencji kryzysowej cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a ustawy o pomocy społecznej

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie nie świadczyło pomocy w zakresie interwencji kryzysowej cudzoziemcom, o których mowa w art. 53 ust. 1 pkt 15 oraz art. 53a ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach, z uwagi na brak zgłaszanych potrzeb. *[Akta kontroli str. 441-466]*

5) finansowanie pobytu w całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz w rodzinach zastępczych dzieciom cudzoziemców niewymienionych w art. 5 ustawy o pomocy społecznej

Na terenie powiatu sokólskiego nie przebywają cudzoziemcy, w związku z tym zadanie nie jest realizowane. *[Akta kontroli str. 441-466]*

6) realizacja zadania z dziedziny przysposobienia międzynarodowego dzieci

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce nie realizuje zadania z dziedziny przysposobienia międzynarodowego. Nie zlecono też tego zadania ośrodkom adopcyjno – opiekuńczym. *[Akta kontroli str. 441-466]*

VI. Realizacja wybranych zadań wynikających z art. 112 ustawy o pomocy społecznej

1. wytaczanie przez kierownika centrum na rzecz obywateli powództwa o roszczenia alimentacyjne

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce nie realizowało tego zadania z powodu braku zgłaszanych potrzeb w powyższym zakresie. Osobom zainteresowanym udzielano informacji o sposobie wytaczania powództwa o roszczenia alimentacyjne oraz pomocy przy sporządzaniu pozwu. *[Akta kontroli str. 441-466]*

2. kierowanie przez powiatowe centrum pomocy rodzinie wniosków o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami

Zadanie dotyczące kierowania wniosków o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami nie było realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce ze względu na brak zgłaszanych potrzeb w powyższym zakresie. Osobom zainteresowanym udzielano informacji na temat postępowania w ww. sprawach. *[Akta kontroli str. 441-466]*

3. sprawowanie nadzoru starosty przy pomocy powiatowego centrum pomocy rodzinie nad działalnością rodzinnej opieki zastępczej, ośrodków adopcyjno – opiekuńczych, jednostek specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego, oraz ośrodków wsparcia, domów pomocy społecznej, placówek opiekuńczo-wychowawczych i ośrodków interwencji kryzysowej

Starosta sprawuje przy pomocy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce nadzór nad działalnością rodzinnej opieki zastępczej poprzez współpracę z rodzinami zastępczymi, świadczenie na ich rzecz pracy socjalnej, a także podczas przeprowadzania rodzinnych wywiadów środowiskowych. *[Akta kontroli str. 441-466]*

4. koordynacja przez powiatowe centrum pomocy rodzinie realizacji strategii rozwiązywania problemów społecznych

Zgodnie z zapisami Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2006 – 2013 zadania w niej określone są realizowane przy współpracy m. in. z ośrodkami pomocy społecznej z terenu powiatu sokólskiego oraz jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej z innych powiatów, samorządami lokalnymi, organizacjami pozarządowymi, wydziałami Starostwa Powiatowego w Sokółce, Sądem Rodzinnym, placówkami opiekuńczo – wychowawczymi.

Centrum w ramach koordynacji podejmuje między innymi następujące działania:

- realizuje zadania i programy z obszaru pomocy społecznej realizowane ze środków rządowych, PFRON („Program wyrównywania różnic między regionami II”), czy też Funduszu Europejskiego przy udziale środków własnych powiatu,
- realizuje projekt systemowy „Start w nowe możliwości” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach EFS. *[Akta kontroli str. 441-466]*

5. Współpraca kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie z sądem w sprawach dotyczących opieki i wychowania dzieci pozbawionych całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce współpracuje z sądem w sprawach dotyczących opieki i wychowania dzieci pozbawionych całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej. Raz w roku Centrum przekazuje sądowi ocenę sytuacji dziecka przebywającego w rodzinie zastępczej. Ponadto starszy specjalista pracy socjalnej jest w stałym kontakcie z kuratorami rodzinnymi Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej w Sokółce – wymieniane są informacje o sytuacji dziecka w rodzinie zastępczej, sytuacji jego rodziny biologicznej oraz oceniane są szanse na powrót do niej dziecka. *[Akta kontroli str. 441-466]*

6. **Przedkładanie sądowi przez kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie, co najmniej raz w roku, wykazu rodzin zastępczych niespokrewnionych z dzieckiem**

Zadanie to nie jest realizowane. Informacje przekazywane są w formie ustnej. [Akta kontroli str. 441-466]

7. **Składanie przez kierownika centrum pomocy rodzinie radzie powiatu corocznego sprawozdania z działalności centrum oraz przedstawianie wykazu potrzeb w zakresie pomocy społecznej**

P. o. Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce przedłożył Radzie Powiatu Sokólskiego sprawozdanie z działalności Centrum za okres od 01.01.2009r. do 31.12.2009r. oraz przedstawił wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej na rok 2010. Sprawozdanie z działalności jednostki za 2009r. zostało przyjęte Uchwałą Nr XXXIV/297/10 Rady Powiatu Sokólskiego z dnia 15 października 2010r.

W sprawozdaniu zostały przedstawione informacje na temat m. in. organizowania opieki w rodzinach zastępczych oraz udzielania pomocy pieniężnej na pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci, przyznawania pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz pokrywanie wydatków związanych z kontynuowaniem nauki, kierowania dzieci i młodzieży do placówek opiekuńczo – wychowawczych.

Zgłoszone potrzeby w zakresie pomocy społecznej na 2010r. pokrywają się z potrzebami wykazanymi w bilansie potrzeb w zakresie pomocy społecznej na 2010r. przekazanym do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego.

Do dnia kontroli sprawozdanie z działalności Centrum za rok 2010 oraz potrzeby na rok 2011 nie zostały przedstawione Radzie Powiatu Sokólskiego. [Akta kontroli str. 441-466, 148-176]

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje p.o. Dyrektora PCPR w Sokółce.

Zgodnie z § 15 ust. 2 pkt 7 oraz § 16 ust. 1, 3 i 4 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543 ze zm.) p.o. Dyrektora PCPR w Sokółce przysługuje prawo do:

- zgłoszenia na piśmie, przed podpisaniem protokołu, umotywowanych zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania,
- odmowy podpisania protokołu; p.o. Dyrektora PCPR w Sokółce składa wówczas wyjaśnienie przyczyn tej odmowy w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu.

Kontrolowany:

Sokółka, 07.04.2011. Wojciech Obiale
(miejscowość, data i podpis)

Kontrolujący:

K. Kupczakiewicz-Spiżydonas
K. Liczko - Chalkiewicz
M. Osipowicz